

αβχδε

**Talu am Wasanaethau Preswyl a Nyrsio
2018-2019**

Pwy sy'n talu?

Fel arfer codir tâl am wasanaethau sy'n cael eu darparu gan Wasanaethau Cymdeithasol. Er mwyn sicrhau eich bod yn gallu fforddio'r costau, byddwn yn cwblhau 'asesiad ariannol'. Byddwn hefyd yn trefnu gwiriad budd-dal hawliau lles i wneud yn siŵr eich bod yn hawlio popeth y mae gennych hawl i'w dderbyn.

Fel arfer mae gwasanaethau am ddim os ydych:

- o dan 18 oed; ac yn
- cael help o dan adran 117 o Ddeddf Iechyd Meddwl 1983.

Yr asesiad ariannol

Mae disgwyl i'r rhan fwyaf o bobl gyfrannu tuag at gost eu gofal mewn Cartref Preswyl neu Nyrsio. Pan nad yw rhywun yn gallu fforddio cost llawn lleoliad mewn Cartref Preswyl neu Nyrsio, mae'n bosibl iddyn nhw gael cymorth ariannol gan y Gwasanaethau Cymdeithasol a/neu'r Adran Gwaith a Phensiynau.

Bydd y cymorth hwn ar gael yn unig ar ôl cynnal asesiad llawn o anghenion gofal yr unigolyn, ynghyd ag asesiad ariannol o'u modd. Caiff pob asesiad ariannol ar gyfer gofal mewn Cartref Preswyl neu Nyrsio ei gyfrifo yn unol â chanllawiau cenedlaethol.

Mae'n bosibl i gostau llawn rhai pobl mewn Cartrefi Nyrsio gael eu talu gan y Bwrdd Iechyd Lleol. Mae hyn yn digwydd os bydd yr unigolyn yn bodloni meini prawf cymhwysedd y Bwrdd Iechyd Lleol ar gyfer gofal nyrsio parhaus, a bod y Bwrdd Iechyd Lleol yn penderfynu darparu'r gofal iechyd parhaus hwnnw mewn Cartref Nyrsio.

Fodd bynnag, mae gan bawb sydd wedi cael asesiad gan y Bwrdd Iechyd Lleol ac sydd angen gofal nyrsio hawl i gael grant 'Gofal Nyrsio am Ddim' o £149.67 yr wythnos, os ydyn nhw'n cael cymorth ariannol gan y Gwasanaethau Cymdeithasol ai peidio.

Mae ffioedd Cartrefi Preswyl neu Nyrsio'n amrywio ar sail eich anghenion gofal a aseswyd (ceir rhestr lawn o ffioedd ar dudalen 6). Nodwch, oni bai eich bod yn agored i dalu'r ffioedd llawn, ni fydd eich cyfraniad yn cael ei effeithio gan y categori gofal a dderbyniwch.

Oes gen i hawl i gael cymorth o ffynonellau cyhoeddus?

Os yw eich cynilion yn fwy na £40,000, bydd raid i chi dalu cost llawn eich gofal, nes bod eich cynilion yn gostwng o dan £40,000.

Cysylltwch â'r Uned Asesu Ariannol (manyllion cyswllt ar dudalen 4) os oes gennych chi Fondiau, ac eithrio Bondiau Cynilion Cenedlaethol, gan nad yw rhai Bondiau'n cael eu trin fel cyfalaf.

Beth bynnag fo eich amgylchiadau bydd gennych o leiaf lwfans personol o £28.50 yr wythnos. Ni ellir gofyn i chi ddefnyddio'r lwfans personol hwn i dalu am ffioedd Cartrefi Preswyl neu Nyrsio.

Faint sydd yn rhaid i mi ei dalu?

Does dim un ateb y gellir ei roi – mae'n dibynnu ar nifer o ffactorau yn cynnwys:
os ydych yn cael gofal seibiant byr neu'n aros am gyfnod hirach;
os oes gennych bartner sy'n dal i fyw gartref;
eich incwm wythnosol, yn cynnwys eich pensiwn;
pa lwfansau eraill y mae gennych hawl i'w derbyn;
swm eich cynilion ac asedau eraill;

a ydych chi'n berchen ar eich eiddo eich hun ai peidio.

Faint fydd y gofal seibiant yn ei gostio?

Y person sy'n cael y gofal seibiant yw'r person sy'n gymwys i dalu am y gwasanaeth. Er mis Ebrill o dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 mae ein dull ni o godi am ofal seibiant wedi newid.

Os byddwch chi'n cael gofal seibiant am gyfnod sy'n llai nag 8 wythnos yn olynol cewch chi eich asesu'n ariannol yn yr un modd â phe baech chi'n cael gofal cymunedol a gwasanaethau cymorth o dan ein polisi codi dibreswyl.

Y cyfraniad ar gyfer gofal seibiant yw £16.60 y awr. Uchafswm y cyfraniad y gellir ei godi yw £80.00 yr wythnos. Bydd hyn yn cynnwys y cyfraniad a dalwch chi at unrhyw ofal cymunedol a wasanaethau cymorth.

Mae'r wythnos hon yn rhedeg o ddydd Sul i ddydd Sadwrn. O'r herwydd, os cewch chi 7 niwrnod olynol o ofal seibiant sy'n disgyn dros 2 wythnos godi, codir ar gyfer nifer y diwrnodau yr ydych chi wedi eu cael ym mhob wythnos godi ar wahân.

Os estynnir eich arhosiad mewn cartref gofal a'i fod yn hwy nag 8 wythnos, bydd y modd y codir arnoch yn newid. Ar ôl yr 8 wythnos cewch chi eich asesu'n ariannol o dan ein Polisi Codi Preswyl.

Os oes angen i chi gael arhosiad dros dro mewn cartref gofal ac os gwyddys bod cyfnod y gwneir cais amdano yn hwy nag 8 wythnos ar ddechrau'r gwasanaeth, codir arnoch chi a'ch asesu'n ariannol o dan ein Polisi Codi Preswyl o ddiwrnod cyntaf eich arhosiad ymlaen.

Sut ydw i'n cael gwybod?

Bydd un o weithwyr Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy'n cwblhau ffurflen Hawlio Cymorth Ariannol gyda chi (gyda help eich teulu neu ofalwr(wyr) os ydych yn dymuno). Bydd y ffurflen hon yn gofyn am fanylion ynglŷn ag amgylchiadau teuluol, trefniadau o ran eich cartref, eich incwm a'ch cynilion. Gwnewch yn siŵr bod yr wybodaeth a roddwch mor gywir â phosibl.

Unwaith y bydd yr Uned Asesu Ariannol wedi derbyn y ffurflen, cewch amcangyfrif o'r ffi wythnosol. Os ydych yn debygol o fynd yn syth o'r ysbyty i gartref, gall Gweithwyr Cymdeithasol yr ysbyty eich helpu.

Pa wybodaeth y mae angen i mi ei rhoi?

Bydd angen i chi ddarparu tystiolaeth o'r holl gyfalaf, cynilion a buddsoddiadau os ydyn nhw'n dod i gyfanswm o £6,000 neu fwy os ydych yn 59 oed neu'n iau, a £10,000 os ydych yn 60 oed neu fwy. Os yw'r swm yn is na hyn nid oes angen i chi ddarparu tystiolaeth.

Wrth gyfeirio at gyfalaf, cynilion a buddsoddiadau, yr hyn a olygir yw'r arian sydd mewn cyfrifon cyfredol a chyfrifon cynilion gyda banciau/cymdeithasau adeiladu, cyfrifon yn Swyddfa'r Post, Bondiau Premiwm, Tystysgrifau Cynilion Cenedlaethol, ISAs, cyfandaliadau a stociau ac ymddiriedolaethau buddsoddi drwy unedau. Mae angen i ni weld tystiolaeth o unrhyw log/difidend yr ydych yn ei dderbyn am gynilion a buddsoddiadau. Rhaid i'r dystiolaeth y byddwch yn ei hanfon ddangos manylion y ddau fis diwethaf o leiaf.

Bydd angen i chi ddarparu tystiolaeth o unrhyw incwm yr ydych yn ei dderbyn fel Pensiwn Ymddeol y Wladwriaeth neu Bensiwn Galwedigaethol ac ati am y ddau fis diwethaf o leiaf.

Sut ydw i'n talu?

Rhaid talu eich cyfraniad yn uniongyrchol i'r cartref, fel arfer bob mis neu bob wythnos. Gall eich materion ariannol gael eu rheoli gan drydydd parti, cyn belled bod yr unigolyn yma wedi ei gofnodi fel eich cynrychiolydd apwyntiedig.

Mae Gwasanaethau Cymdeithasol yn cytuno ar ffi wythnosol gyda'r cartrefi, ac ni fyddan nhw'n talu am gartref mwy costus oni bai bod rhesymau arbennig am hynny. Gall yr unigolyn ddewis cartref mwy costus ar yr amod bod trydydd parti sy'n fodlon talu'r gost ychwanegol. Fodd bynnag, ni all unigolyn ddefnyddio ei adnoddau ef neu hi i dalu am lety mwy costus, h.y. gweithredu fel eu trydydd parti eu hunain os ydyn nhw angen cymorth ariannol gan y Gwasanaethau Cymdeithasol.

Fydd yn rhaid i fy Ngŵr neu fy Ngwraig dalu unrhyw beth?

Mae'r asesiad ariannol yn seiliedig ar eich asedau chi yn unig ynghyd â'ch cyfran o unrhyw asedau ar y cyd.

Beth fydd yn digwydd i fy nhŷ?

Ni fydd eich eiddo'n cael ei ystyried os ydych chi'n aros dros dro mewn Cartref Preswyl neu Nyrsio.

Os ydych yn byw yno'n barhaol, a bod gennych lai na £40,000 o gyfalaf, am y 12 wythnos gyntaf o'ch arhosiad, ni fydd eich tŷ'n cael ei ystyried i gyfrifo'r swm a dalwch. Yn dilyn y cyfnod 12 wythnos yma mae'r rheolau yn gysylltiedig ag eiddo'n eithaf cymhleth ac felly mae angen i ni weld manylion eich amgylchiadau cyn y gallwn roi ateb penodol. Fodd bynnag, ni fydd eich cartref yn cael ei ystyried;

- tra bod eich partner neu berthnasau dibynnol (o dan 16 oed neu unigolyn ag analluedd) yn dal i fyw yno;
- mewn rhai amgylchiadau, tra bod eich gofalwr sy'n byw i mewn (sydd wedi rhoi'r gorau i'w cartref eu hunain) yn dal i fyw yno;
- neu os ydych yn aros yn y cartref am gyfnod seibiant neu dymor byr.

Mewn rhai amgylchiadau efallai bydd yn briodol gosod pridiant cyfreithiol ar yr eiddo. (Nid yw hyn yn golygu bod yn rhaid i chi werthu eich tŷ ar hyn o bryd, ond pan gaiff ei werthu yn y pendraw, bydd yr Awdurdod Lleol yn gallu adennill unrhyw gostau sy'n ddyledus). Ni chodir unrhyw log ar unrhyw ddyled o'r fath yn ystod oes yr unigolyn.

Mae'n bwysig i chi wybod os byddwch yn trosglwyddo eich tŷ i rywun arall, neu'n gwaredu unrhyw asedau er mwyn lleihau'r swm y bydd yn rhaid i chi ei dalu am lety, yna gallai Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy gymryd yr asedau hyn i ystyriaeth fel pe baech yn dal yn berchen arnyn nhw.

Os ydych chi'n aros yn y cartref i gael gofal seibiant neu dymor byr, am y 12 wythnos gyntaf fel arfer byddwch yn gallu cadw swm sefydlog ar gyfer talu costau rhedeg eich cartref (fel arfer £20 os ydych yn byw ar eich pen eich hun, a £10 os ydych yn rhannu eich llety).

O ble alla i gael rhagor o gyngor?

Bydd Gweithwyr Cymdeithasol i bobl hŷn, pobl ag anableddau neu nam ar y synhwyrâu a phobl ag anableddau dysgu'n ceisio ateb eich cwestiynau. Gallwch gysylltu â nhw trwy'r Tîm Mynediad Conwy yn:

Ystafell Tim Mynediad Conwy
Canolfan Hamdden Colwyn
Parc Eirias
Ffordd Abergele
Bae Colwyn
Conwy
LL29 7SP
Rhif ffôn; 0300 4561111

Mae swyddogion asesu ariannol ar gyfer gofal Cartrefi Preswyl a Nyrsio wedi eu lleoli yn:

Adeiladau'r Llywodraeth
Dinerth Road
Bae Colwyn
LL28 4UL
Rhif ffôn; 01492 574122

Mae cyngor annibynnol ar gael gan y Ganolfan Cyngor ar Bopeth.

Eryl Wel
Eryl Place
Llandudno
LL30 2TX
Rhif ffôn; 0844 4772020

Mae taflen ffeithiau ddefnyddiol ar gael gan:

Age Connects
Canol Gogledd Cymru
15 Styd y Bont
Dinbych
Rhif ffôn; 01745 816947

Beth arall mae angen i chi wybod?

Os bydd pethau'n mynd o'i le

Os ydych chi'n meddwl bod rhywbeth wedi mynd o'i le, rhowch wybod i ni fel y gallwn ni geisio ei gywiro. Mae ein trefn gwyno'n hawdd ei defnyddio ac mae'n helpu i sicrhau gwasanaeth cyfartal bob amser:

Trwy ffonio; 01492 574103

Trwy ymweld neu ysgrifennu i; Adeiladau'r Llywodraeth, Dinerth Road, Bae Colwyn LL28 4UL

a

Thrwy e-bost cssc@conwy.gov.uk

Os ydych yn cwyno, byddwn yn:

Anelu at ymateb i'ch cwyn o fewn pum diwrnod gwaith o'i dderbyn, gydag ymateb llawn o fewn 15 diwrnod; a

Byddwn yn gwerthuso ein cwynion i geisio gwella ein gwasanaeth.

Gallwch gael rhagor o wybodaeth ynglŷn â sut i gwyno o'n taflen 'Sut ydw i'n cwyno neu'n gwneud sylwadau?' sydd ar gael yn unrhyw un o'n swyddfeydd.

Diogelu Data: Ni, Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, sy'n rheoli'r data i bwrpas Deddf Diogelu Data 1998.

Os hoffech gael gwybod mwy ynglŷn â pha wybodaeth sydd gennym amdanoch, neu'r ffordd yr ydym yn defnyddio'r wybodaeth, gofynnwch i ni..

Os ydych eisiau copi o'r daflen hon yn Gymraeg, Braille neu brint trwm, cysylltwch â'r swyddfa hon. Hefyd mae gennym fynediad at linell ieithoedd.

Adran Refeniw a Budd-daliadau

Adeiladau'r Llywodraeth

Dinerth Road

Bae Colwyn

LL28 4UL

Rhif ffôn: 01492 574122

Rhif ffacs: 01492 574160

E-bost: fao@conwy.gov.uk

Gwasanaeth BT Text Relay: 18001 01492 574122

Hefyd mae gennym fynediad at linell ieithoedd sy'n wasanaeth cyfieithu 24 awr dros y ffôn.

Rhestr o ffioedd o Ebrill 2017 i Fawrth 2018

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yn cytuno ar ffi wythnosol gyda chartrefi (rhestr or ffioed isod), a bydd yn talu am gartref drytach dim on os oes rhesymau arbenning. Gall y preswlydd ddewis cartref drytach cyn belled bod tryddydd parti yn fodlon talu'r costau ychwanegol. Ond, ni all preswlydd ddefnyddio ei adnoddau ei hun i dalu am y llety drytach h.y. gweithredu fel eu trydd parti eu hunain os ydynt angen cymorth ariannol gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy.

Gofal Preswyl

Yr Wythnos

Pobl hŷn	£547
Pobl hŷn dibynnol iawn	£592
Pobl â salwch meddwl	£547
Pobl ag anableddau dysgu	£547
Pobl ag anabledd corfforol	£592
Pobl â phroblem gyffuriau neu alcohol	£547
Pobl hŷn â phroblem iechyd meddwl	£592
Angen arbennig eithriadol: bydd y Gweithiwr/aig Cymdeithasol yn penderfynu ar y swm hwn	

Cartrefi gofal nyrsio

Yr Wythnos

Pobl hŷn	£763.67
Pobl â salwch meddwl	£763.67
Pobl hŷn â phroblem iechyd meddwl (mewn cartref nyrsio)	£796.67
Pobl ag anableddau dysgu	£763.67
Pobl ag anabledd corfforol	£763.67
Pobl â phroblem gyffuriau neu alcohol	£763.67

Cartrefi awdurdod lleol

Yr Wythnos

Pobl hŷn (dros dro)	£592
Pobl hŷn (parhaol)	£592
Pobl â salwch meddwl	£592